

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 28 март 2023 г.
(OR. en)

6819/23

ECOFIN 187
UEM 46
SOC 143
EMPL 100
COMPET 143
ENV 174
EDUC 74
RECH 62
ENER 92
JAI 214
GENDER 21
ANTIDISCRIM 21
JEUN 40
SAN 100

ЗАКОНОДАТЕЛНИ АКТОВЕ И ДРУГИ ПРАВНИ ИНСТРУМЕНТИ

Относно: ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА относно икономическата политика на
еврозоната

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от ...

относно икономическата политика на еврозоната

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 136, параграф 1 във връзка с член 121, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики¹, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси², и по-специално член 6, параграф 1 от него,

¹ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

² ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,
като взе предвид заключенията на Европейския съвет,
след консултация с Икономическия и финансов комитет,
след консултация с Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) Икономическото възстановяване на еврозоната в периода след пандемията от COVID-19 беше прекъснато от поредица от външни сътресения. Благодарение, по-специално, на решителния отговор на икономическата политика на национално равнище и на равнище Съюза, както и на отмяната на противоепидемичните мерки, през 2021 г. и 2022 г. еврозоната отбеляза стабилен растеж на БВП, съответно с 5,3% и 3,5%. Пазарът на труда също показва устойчивост с безработицата достигаща рекордно ниско равнище от 6,7% през 2022 г. Същевременно нарастването на цените на енергията в световен мащаб, повишената несигурност и смущенията във веригата на доставки, предизвикани от водената от Русия агресивна война срещу Украйна, доведоха до ясно изразено забавяне на икономическата дейност през втората половина на 2022 г. Енергийната криза доведе до преразглеждане на прогнозите за 2023 г. в посока надолу. Като цяло се очаква растежът на БВП в еврозоната да намалее до едва 0,3% през 2023 г., а през 2024 г. отново да достигне 1,5%. Енергийният пазар и други стокови пазари подхранват инфлацията, която с течение на времето обхваща и други позиции и през 2022 г. достига 8,4%. През следващите месеци инфлацията се очаква да остане висока, като се задържи на равнище от 6,1% през 2023 г., а след това намалее през 2024 г. Очаква се пазарите на труда да останат стабилни поради продължаващото засилено търсене на работна ръка. Тъй като голяма част от предприятията все още съобщават за недостиг на работна ръка, през следващата година се очаква слабо нарастване на безработицата, а през 2024 г. тя отново ще намалее. Същевременно се очаква номиналният ръст на заплатите да се увеличи през 2023 г., но да остане под равнището на инфлацията, което ще доведе до намаляване на покупателната способност на домакинствата.

В този контекст излишъкът по текущата сметка на еврозоната е намалял в съответствие със силно влошаващия се енергиен баланс, а в бъдеще номиналното обезценяване на еврото спрямо щатския долар и някои други валути от втората половина на 2021 г. вероятно ще даде само умерен тласък на конкурентоспособността, предвид високите енергийни разходи.

- (2) Влошаването на макроикономическите условия и големите ценови разлики в отделните държави членки поставят под въпрос сближаването на доходите и на бизнес циклите в еврозоната. Въпреки че пандемията от COVID-19 доведе до дълбоки, макар и до голяма степен преходни различия в макроикономическите показатели, тя имаше ограничено и временно въздействие върху синхронизирането на бизнес циклите. Енергийната криза води до нови разнородни макроикономически въздействия в еврозоната. Поради различията в енергийните миксове и в политиките за смекчаване на влиянието на енергийния шок в отделните държави се наблюдават големи различия в темповете на общата и същинската инфлация в цялата еврозона. По-високите цени на енергията и натискът върху веригата на доставките оказват неравномерно въздействие върху производството и услугите в държавите членки от еврозоната и биха могли да доведат до различия в относителната конкурентоспособност. Макар наличните показатели да сочат, че разликите в конкурентоспособността в рамките на еврозоната досега са били ограничени, разликите в салдата по текущите сметки в еврозоната напоследък се увеличиха главно поради влошаването на енергийните баланси.

- (3) Осигуряването на подходящи и координирани ответни мерки на политиката по отношение на влошаващите се икономически перспективи и високата инфлация изисква паричната и фискалната политика да бъдат приведени в съответствие и съгласувани по подходящ начин. Паричната политика трябва да бъде насочена към преодоляване на високата инфлация. Европейската централна банка (ЕЦБ) е готова да се справи с възможните рискове от неоправдана, хаотична пазарна динамика, която представлява сериозна заплаха за трансмисията на паричната политика в еврозоната. При сегашните условия широкомащабната фискална експанзия в подкрепа на търсенето би засилила допълнително инфлационния натиск. В редица държави членки от еврозоната държавният дълг е висок. Това изисква фискални политики, които да са подходящо диференцирани в отделните държави членки в зависимост от тяхното икономическо и фискално положение, както беше препоръчано от Съвета в препоръките му от 12 юли 2022 г. относно националните програми за реформи и съдържащи становище на Съвета относно програмите за стабилност за 2022 г. на всяка държава членка.¹ Освен това те трябва да са готови да адаптират финансираните на национално равнище текущи първични разходи към променящата се ситуация, като същевременно запазват устойчивостта на обслужването на дълга. В същото време са необходими целенасочени и временни фискални мерки в подкрепа на уязвимите лица и предприятия, включително с оглед запазване на работните места и човешкия капитал, като едновременно с това се запазят ценовите сигнали и се осигурят стимули за намаляване на потреблението на енергия. Тясната координация на ответните мерки на политиката между държавите членки продължава да бъде от решаващо значение. Пазарът на труда и социалните политики също са от съществено значение за преодоляване на социалните последици от високата инфлация. През 2022 г. средните работни заплати не съответстваха на инфлацията.

¹ Препоръки на Съвета от 12 юли 2022 г. относно националните програми за реформи и съдържащи становище на Съвета относно програмите за стабилност за 2022 г., (ОВ С 334, 1.9.2022 г., стр. 1, 35, 44, 52, 60, 70, 96, 104, 112, 120, 128, 146, 154, 162, 181, 197, 205, 213, 221).

В бъдеще развитието на заплатите трябва да бъде внимателно балансирано, за да се защити покупателната способност на наетите лица – с акцент върху нископлатените – като същевременно се избегне рискът от това заплатите да подхранват инфлацията и да задълбочават възникващите различия в конкурентоспособността в еврозоната и в световен мащаб. Насърчаването на качествена заетост също би могло да спомогне за поддържане на потреблението. Активното участие на социалните партньори спомага за определяне на предизвикателствата, включително по отношение на специфичните предизвикателства пред паричния съюз, подобрява решенията относно политиките и осигурява по-широка ангажираност с програмата на икономическата и социалната политика. Политиките в областта на предлагането също могат да допринесат за намаляване на инфлацията чрез ускоряване на изграждането на алтернативни енергийни доставки, засилване на конкуренцията и иновациите, подобряване на разпределението на ресурсите и подпомагане на растежа на производителността. Рисковете за финансовата стабилност също изискват постоянно наблюдение.

- (4) Механизмът за възстановяване и устойчивост, създаден с Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета¹ (наричан по-надолу „механизма“) и фондовете на политиката на сближаване са ключови инструменти за укрепване на устойчивостта на еврозоната и за подкрепа на сближаването. Изпълнението на механизма в държавите членки от еврозоната напредва добре, като над 136 000 000 000 евро са изплатени като предварително финансиране и след изпълнението на ключовите етапи и целите. След избухването на пандемията от COVID-19 на държавите членки от еврозоната бяха отпуснати над 82 000 000 000 евро по програмите на политиката на сближаване. Механизмът и фондовете за политиката на сближаване допринасят за приоритетите на политиката на еврозоната по няколко начина: и двете подпомагат икономическата дейност чрез допълнителни инвестиции, а в по-дългосрочен план планираните инвестиции и структурни реформи се очаква да подпомогнат екологичния и цифровия преход, като същевременно стимулират по-висок ръст на производителността и по-голям потенциален растеж на производството и повишават устойчивостта на държавите членки. Голяма част от инвестициите и реформите, извършени като част от Механизма, са от значение за изпълнението на приоритетите на политиката на еврозоната, определени в предишни препоръки на еврозоната. Следователно продължаването на изпълнението на договорените реформи и инвестиции в съответствие с планирания график е от съществено значение за запазване на темпото на реформите.

¹ Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17).

- (5) В годишния обзор на устойчивия растеж, който се съдържа в съобщението на Комисията от 22 ноември 2022 г., са очертани основните приоритети и насоки на политиката за следващата година, за да се осигури последователен отговор на икономическата политика на равнището на Съюза. Годишният обзор на устойчивия растеж е структуриран около четирите измерения на конкурентоспособната устойчивост: екологична устойчивост, справедливост, производителност и макроикономическа стабилност и е в съответствие с целите на ООН за устойчиво развитие. Освен това, в доклада за механизма за предупреждение от 2023 г., публикуван на 22 ноември 2022 г., е представен анализът на Комисията на потенциалните макроикономически дисбаланси, които могат да попречат на правилното функциониране на икономиките на държавите членки, на Икономическия и паричен съюз и на Съюза като цяло.
- (6) Бързото нарастване на инфлацията през изминалата година предизвика бърза корекция на позицията на паричната политика в световен мащаб. ЕЦБ започна да нормализира паричната си политика, за да осигури своевременно връщане на инфлацията към средносрочната цел от 2%. Тя посочи също, че нормализирането на лихвените проценти ще продължи, като се отчита развитието на икономическите данни. Ограниченията в предлагането играят съществена роля за неотдашното нарастване на инфлацията, а инфлационните диференциали затрудняват провеждането на паричната политика. Равномерната трансмисия на позицията на политиката в цялата еврозона е предварително условие, за да бъде изпълнен мандатът на паричната политика.

- (7) Според Комисията фискалната позиция на еврозоната, измерена като изменение на нетните първични разходи спрямо средния потенциален растеж, се предвиждаше да бъде експанзионистична през 2022 г. и като цяло неутрална през 2023 г., но би станала експанзионистична, ако бъдат въведени допълнителни мерки за подпомагане в областта на енергетиката или настоящите мерки бъдат удължени до края на 2023 г. През 2023 г. фискалната политика следва да избягва засилване на инфлационните ефекти от продължаващите шокове в предлагането и както на национално равнище, така и за еврозоната като цяло не е оправдано да се прилага широкообхватен фискален стимул за икономиката. Предизвикателството е с особена тежест за държавите членки с висока същинска инфлация, включително с оглед на сериозните икономически и социални трудности, причинени от намаляването на покупателната способност на наетите лица, по-специално на нископлатените. Освен това фискалната политика следва да остане предпазлива и да съчетава по-големите инвестиции с контролиране на растежа на нетните първични текущи разходи. В този контекст очакваното по-нататъшно увеличаване на усвояването на средства от Механизма и на финансираните на национално равнище инвестиции в държавите членки е в съответствие с необходимостта от разширяване на публичните и частните инвестиции за екологичния и цифровия преход и за енергийната сигурност. В същото време гъвкавостта на фискалната политика ще помогне да се реагира на високата степен на несигурност и сериозните рискове от влошаване на икономическите перспективи, като същевременно не се подкопават стимулите за енергийния преход. Пандемията от COVID-19 остави в наследство много висок дълг в еврозоната и въпреки че се очаква държавният дълг да намалее, той ще остане доста над равнищата отпреди пандемията. Въпреки че краткосрочните рискове за устойчивостта до голяма степен намаляха, средносрочните и дългосрочните рискове остават повишени в няколко държави членки и се очаква покачването на лихвените проценти постепенно да доведе до увеличаване на дълговото бреме.

- (8) За да отговорят на повишаването на цените на енергията, държавите членки от еврозоната предприеха спешни мерки, които се оценяват на 1,25% от БВП през 2022 г. и до 1% през 2023 г., като очакваното намаление зависи от развитието на цените на енергията и от планираното оттегляне на свързаните с тях мерки. Въз основа на икономическата прогноза от есента на 2022 г. на службите на Комисията предприетите досега мерки са насочени предимно към смекчаване на повишаването на цените и средно само 20% от тях са целеви мерки по отношение на доходите. Необходимо е да се ограничат фискалните разходи за такива мерки за подпомагане, като същевременно се вземат предвид тяхното въздействие върху разпределението на доходите, въздействието върху търсенето на енергия и инвестициите в екологичния преход, възможните нарушения на единния пазар и отрицателните странични ефекти в отделните държави членки. За тази цел е важно да се постигне съгласие по общ подход. По-специално, може да бъде проучена възможността за добре калибриран двустепенен модел на ценообразуване на енергията, при който уязвимите потребители се ползват от регулирани цени до определено ниво на потребление, и други схеми, които постигат сходни цели, като се вземат предвид националните особености. Освен това може да се обмислят подходящи начини за прекратяване на подпомагането при намаляване на натиска върху цените на енергията. Освен временните мерки в областта на енергетиката, за укрепването на енергийната независимост и сигурност и на екологичния преход могат да спомогнат и публичните и частните инвестиции. От началото на световната финансова криза еврозоната страда от ниски равнища на частни и публични инвестиции.

Мерките на политиката, предприети в отговор на кризата, свързана с COVID-19, с изключителната подкрепа на NextGenerationEU, спомогнаха за запазване на равнището на публичните инвестиции, което оказва положително въздействие върху потенциалния растеж, особено в държавите членки с най-голямо бреме на държавния дълг. По-нататъшните частни и публични инвестиции, по-специално чрез изпълнението на планове за възстановяване и устойчивост, на програмите на политиката на сближаване и на националните планове в областта на енергетиката и климата, които държавите членки трябва да актуализират до юни 2023 г., са от решаващо значение за устойчивия и съгласуван растеж и за осъществяване на екологичния и цифровия преход.

- (9) На 9 ноември 2022 г. Комисията публикува съобщение относно насоките за реформа на рамката за икономическо управление на ЕС за подобряване на ефективността на икономическия надзор и координацията на политиките в Съюза. Целта на това съобщение е да се определи по-опростена и интегрирана структура за макрофискален надзор, за да се осигури устойчивост на обслужването на дълга и да се насърчи устойчив и приобщаващ растеж. Основните елементи на това съобщение са насочени към опростяване на рамката, подобряване на националната ангажираност и засилване на прилагането. В съобщението се предлага фискалните траектории да бъдат изложени в средносрочни структурни планове във фискалната област, предложени от държавите членки, в прозрачна обща рамка на Съюза. Тези планове, които ще бъдат приети от Съвета, ще обединяват фискални ангажименти и ангажименти за реформи и инвестиции в подкрепа на устойчивостта на обслужването на дълга и устойчивия растеж и отразявайки приоритетите на Съюза и на отделните държави. Ангажиментите за реформи и инвестиции в националните средносрочни структурни планове във фискалната област ще предоставят възможност за по-дълъг период на фискална корекция.

При запазване на референтните стойности от Договора от 3% от БВП за дефицита и 60% от БВП за дълга, рамката ще разчита на по-рисково ориентиран надзор, насочен към устойчивост на обслужването на дълга. Що се отнася до процедурата при макроикономически дисбаланси, е важно преодоляването на макроикономическите дисбаланси да продължи да се извършва по координиран и балансиран начин. В съобщението на Комисията се предлага по-далновидна рамка, за да могат да се установят нововъзникващите рискове в хода на тяхното развитие. Оценката за наличието на дисбаланси ще продължи да се основава на трите критерия за тежестта, развитието и ответните мерки на политиката. Критериите за развитието и ответните мерки на политиката от страна на съответната държава членка обаче ще вземат превес при оценката.

- (10) Пазарът на труда в еврозоната показва забележителна устойчивост благодарение на подкрепата на политиката по време на кризата с COVID-19. През първото тримесечие на 2022 г. общият брой на отработените часове надмина нивата отпреди пандемията, а заетостта продължи да нараства през първата половина на 2022 г. и достигна исторически високи нива през второто тримесечие на 2022 г., като доведе до равнище на безработица от 6,8%, което е най-ниското равнище от създаването на еврото. Все пак може да се постигне подобрене по отношение на интеграцията на жените, младежите и по-възрастните хора, хората с увреждания и уязвимите групи на пазара на труда. В бъдеще прогнозираното забавяне на икономическата дейност се очаква да се отрази неблагоприятно на перспективите за заетостта, като равнището на безработица леко ще се повиши през 2023 г. Няма достатъчно доказателства, че кризата с COVID-19 е довела до структурно влошаване на проблемите със съответствието между търсенето и предлагането на работни места.

Съществуват обаче значителни разлики между държавите членки и по сектори. От 2019 г. насам най-много работни места се създават в сферата на информационните технологии и професионалните услуги, докато в транспорта, хотелиерството и ресторантьорството са регистрирани загуби на работни места. Демографските промени вероятно също ще играят роля за свиването на пазарите на труда в еврозоната. Адекватните и ефективни инвестиции в качествено образование и обучение във всички възрасти ще бъдат от ключово значение за намаляване на настоящия и бъдещия недостиг на умения и за подпомагане на екологичния и цифровия преход. През 2022 г. ръстът на заплатите донякъде се повиши, което доведе до съвкупно увеличение на разходите за труд на единица продукция. Като цяло обаче той остана умерен и се очаква да се задържи доста под нивото на инфлацията. Очаква се реалното възнаграждение на наетите лица да се свие с 2,8% през 2022 г. и с още 0,9% през 2023 г., преди част от загубата да бъде компенсирана през 2024 г. Устойчивите инфлационни очаквания играят ключова роля за намаляване на рисковете от бързо нарастване на исканията за увеличаване на заплатите, което може да доведе до по-нататъшно повишаване на инфлацията.

- (11) Структурните реформи, включително тези, които се провеждат в рамките на Европейския зелен пакт или екологичните и цифровите реформи, подкрепяни от Механизма, по-специално след измененията, въведени в Регламент (ЕС) 2021/241 с Регламент (ЕС) 2023/435 на Европейския парламент и на Съвета¹ с цел да се изпълни планът REPowerEU, съдържащ се в съобщението на Комисията от 18 май 2022 г., са от ключово значение за укрепването на единния пазар и устойчивостта на икономиките в еврозоната. В това отношение е важно също така да се реализират специфичните за всяка държава реформи, препоръчани от Съвета през 2022 г. в контекста на европейския семестър. По-нататъшното подобряване на бизнес средата, включително чрез намаляване на пречките пред инвестициите и преразпределянето на капитала, модернизирането на публичната администрация, ускоряването на издаването на разрешения, като същевременно се опазва околната среда и премахването на ограничителните регулаторни рамки, могат да повишат производителността и растежа. Реформите, заедно с инвестициите, са от основно значение за осъществяване на екологичния и цифровия преход, по-специално за подобряване на енергийната ефективност, подпомагане на прехода към неутралност по отношение на климата, увеличаване на предлагането и внедряването на възобновяема енергия, както и за подпомагане на преквалификацията и повишаването на квалификацията. Бързото и трайно повишаване на цените на енергията оказва натиск върху бизнес моделите на енергоемките отрасли и малките и средните предприятия, което се отразява на работните места и човешкия капитал. Ефективните режими на неплатежоспособност могат да подпомогнат прехода и да улеснят преразпределянето на ресурси. Режимите на неплатежоспособност в еврозоната все още се различават значително и повишаването на тяхната ефективност и хармонизация би подпомогнало икономическото приспособяване и единния пазар на капитали.

¹ Регламент (ЕС) 2023/435 на Европейския парламент и на Съвета от 27 февруари 2023 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2021/241 във връзка с главите за REPowerEU в плановите за възстановяване и устойчивост и за изменение на регламенти (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) 2021/1060 и (ЕС) 2021/1755 и Директива 2003/87/ЕО (ОВ L 63, 28.2.2023 г., стр. 1).

- (12) Банковият сектор показва цялостна устойчивост през 2022 г. Макар че банковият сектор в еврозоната като цяло е добре капитализиран и от 2021 г. насам се наблюдава подобрене на рентабилността му, рязкото влошаване на макроикономическите перспективи, заедно с по-високите лихвени проценти, които увеличават разходите за кредитополучателите, може да доведе до влошаване на качеството на активите. В условията на по-ограничен достъп до кредитиране навременното наблюдение на рисковете, проактивното взаимодействие с длъжниците и активното управление на необслужваните кредити са важни, за да се запази способността на банките да финансират икономиката. Устойчивостта на кредитните институции може да бъде възпрепятствана от структурни фактори, включително свръхкапацитет и конкуренция от страна на нови доставчици на финансови услуги. Възможно е да възникнат и други рискове на финансовите пазари. По-специално, по-високите премии за риска и затягането на условията за ликвидност могат да доведат до спад в цените на активите. Поради исканията за допълнително обезпечение това може да доведе до допълнителен натиск, който да надхвърли ликвидните затруднения, изпитвани вече от някои енергийни дружества. Необходимо е да се следи отблизо и как пазарите на жилищни и търговски недвижими имоти реагират на по-високите лихвени проценти, тъй като пониженото търсене и влошаването на капацитета за обслужване на дълга могат да окажат натиск за намаляване на цените на недвижимите имоти и да засилят цикличните рискове, по-специално в държавите членки от еврозоната, в които дългът на домакинствата е висок. Освен това повишените киберрискове изискват по-голямо внимание и Регламент (ЕС) 2022/2554 на Европейския парламент и на Съвета¹ ще засили устойчивостта на финансовите дружества срещу рискове, свързани с информационните и комуникационните технологии. През септември 2022 г. Европейският съвет за системен риск издаде Препоръка ESRB/2022/7, съдържаща предупреждение, в което се обръща към институциите от частния сектор, участниците на пазара и съответните органи да продължат да се подготвят за сценариите на рисковете от резки пазарни движения.

¹ Регламент (ЕС) 2022/2554 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. относно оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор и за изменение на регламенти (ЕО) № 1060/2009, (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 909/2014 и (ЕС) 2016/1011 (ОВ L 333, 27.12.2022 г., стр. 1).

- (13) През юни 2022 г. Еврогрупата постигна съгласие, че като незабавна стъпка работата по бъдещето на банковия съюз следва да се съсредоточи върху укрепването на общата рамка за управление на банкови кризи и на националните схеми за гарантиране на депозитите, за да се създаде рамка, която да е подходяща за всички видове банки. Еврогрупата се ангажира впоследствие да направи преглед на състоянието на банковия съюз и да набележи по консенсусен начин евентуални по-нататъшни мерки по отношение на останалите неизпълнени елементи за укрепване и завършване на банковия съюз. Комисията обяви, че възнамерява да направи законодателно предложение за управление на кризи и застраховане на депозити през първата половина на 2023 г. Промените в рамката на управлението на кризи и застраховане на депозити могат да помогнат за повишаване на устойчивостта на банковия сектор в еврозоната. Комисията също така обяви, че през първата половина на 2023 г. ще внесе законодателно предложение за създаване на цифровото евро и регламентиране на основните му характеристики, при условие че бъде взето решение от съзаконодателите. Възможно решение относно емитирането на цифровото евро ще бъде взето от Управителния съвет на ЕЦБ след приключването на евентуален етап на реализация. Цифровото евро, което ще допълва паричните средства, би могло да донесе редица ползи за икономиката на еврозоната. То ще подпомогне по-специално цифровизацията на икономиката и иновациите в областта на плащанията, като същевременно засили международната роля на еврото. Разработването на цифровото евро би могло, също и в контекста на настоящата геополитическа ситуация, да увеличи икономическата и финансовата автономност на еврозоната и на Съюза,

ПРЕПОРЪЧВА на държавите членки от еврозоната да предприемат поотделно, включително чрез изпълнението на своите планове за възстановяване и устойчивост, и колективно в рамките на Еврогрупата, следните действия през периода 2023 – 2024 г.:

- 1) Да се въздържат от предоставянето на широкообхватна подкрепа за съвкупното търсене през 2023 г., като същевременно насочат по-добре фискалните мерки за преодоляване на въздействието на високите цени на енергията върху уязвимите домакинства и жизнеспособните предприятия и като поддържат гъвкавостта с цел приспособяване към бързо променящата се ситуация, ако е необходимо. Да продължат да координират националните фискални политики във всички държави членки за запазване на устойчивостта на обслужването на дълга и повишаване на потенциала за растеж по устойчив начин, като по този начин се улеснява и задачата на паричната политика да гарантира своевременно връщане на инфлацията към средносрочната цел на ЕЦБ от 2%. Да постигнат споразумение по общ подход и по-специално да разгледат възможността за замяна на широкообхватните ценови мерки с добре калибриран икономически ефективен двустепенен модел на ценообразуване на енергията, който осигурява стимули за икономии на енергия, или други схеми, които постигат сходни цели, като се вземат предвид националните особености, както и да обмислят подходящи начини за прекратяване на подпомагането при намаляване на натиска върху цените на енергията. Да определят подходящо диференцирани средносрочни фискални стратегии чрез постепенна и устойчива консолидация, както и чрез инвестиции и реформи, с цел постигане на разумни средносрочни фискални позиции.

- 2) Да поддържат високо равнище на публични инвестиции и да насърчават частни инвестиции, необходими за повишаване на икономическата и социалната устойчивост и за подпомагане на екологичния и цифровия преход, включително за повишаване на енергийната ефективност и за преминаване към възобновяеми енергийни източници. Да изпълнят програмите на политиката на сближаване и планове за възстановяване и устойчивост, като гарантират навременното осъществяване на реформите и инвестициите, и да гарантират, че актуализациите на планове са целенасочени, като се взема предвид променящата се икономическа ситуация, без същевременно да се намалява общата амбиция. Да предприемат допълнителни стъпки, включително чрез главите за REPowerEU в планове за възстановяване и устойчивост и чрез националните планове в областта на енергетиката и климата, за ускоряване на енергийния преход и увеличаване на енергийната независимост на Съюза.
- 3) В съответствие с националните практики и при зачитане на ролята на социалните партньори да подкрепят развитие на заплатите, което смекчава загубата на покупателна способност на наетите лица, по-специално на работниците с ниски доходи, като същевременно отразява средносрочното развитие на производителността и ограничава вторичните ефекти върху инфлацията. Да разработват и адаптират, когато е необходимо, системи за социална подкрепа, за да се помогне на уязвимите домакинства да се справят с енергийния шок и с екологичния и цифровия преход, и да обърнат внимание на повишения риск от бедност. Да подобрят допълнително активните политики на пазара на труда и да предприемат мерки за справяне с недостига на умения и насърчаване на качествената заетост. Да осигурят ефективно участие на социалните партньори в изготвянето на политики и да укрепват социалния диалог.

- 4) Да гарантират, че подкрепата за предприятията, по-специално за малките и средните предприятия, които са подложени на финансов натиск поради енергийната криза, е икономически ефективна, временна и насочена към жизнеспособни предприятия. Чрез предоставяната подкрепа следва да поддържат стимулите за енергийна ефективност и възобновяема енергия, като същевременно запазват равнопоставеността и целостта на единния пазар, включително чрез временната рамка за държавна помощ при кризи. Да подобрят бизнес средата, по-специално чрез засилване на конкуренцията и повишаване на ефикасността на рамките за неплатежоспособността, за да гарантират, че те се справят ефективно и своевременно с несъстоятелността и корпоративното реструктуриране. Да допринасят за напредъка към създаването на съюз на капиталовите пазари.
- 5) Да запазят макрофинансовата стабилност, да поддържат кредитните канали към икономиката и да избягват риска от финансова фрагментация. Да наблюдават рисковете, свързани по-специално с напрежението в енергийния сектор, да затягат финансовите условия, необслужваните активи, равнищата на задлъжнялост на частния сектор и развитието на пазарите на недвижими имоти. Да продължат работата по завършването на банковия съюз, като следващата стъпка е реформата на настоящата рамка за управление на кризи и застраховане на депозити. Да продължат да участват активно в подготвителната работа по евентуалното въвеждане на цифровото евро.

При по-нататъшните стъпки за задълбочаване на Икономическия и паричен съюз следва да бъдат съобразени с поуките, извлечени от разработването и прилагането на всеобхватния отговор на икономическата политика на Съюза на кризата с COVID-19. Бързият напредък по отношение на прегледа на икономическото управление е приоритет за засилване на координацията на икономическите политики. Напредъкът в задълбочаването на Икономическия и паричен съюз следва да продължи при пълно зачитане на вътрешния пазар на Съюза и по открит и прозрачен начин спрямо държавите членки извън еврозоната.

Съставено в Брюксел на

За Съвета

Председател
